

De més drets sense deure.
De més drets sense deure.
Els drets individuals són imprescriptibles. Legislacions i insubornables. • Legislar la Llibertat baix prestat de garantia, és cometre atemptat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És licit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. • La caritat, qu'ensaltes al qui la fa humiliant al qui la reb, té d'esser substituïda per la solidaritat, qu'agermana i nivella els que la practican. • Mentreu el mínim no es compoigui de setz lliures, iguals e inteligents, no pod haverhi peu entre la rassa humana.

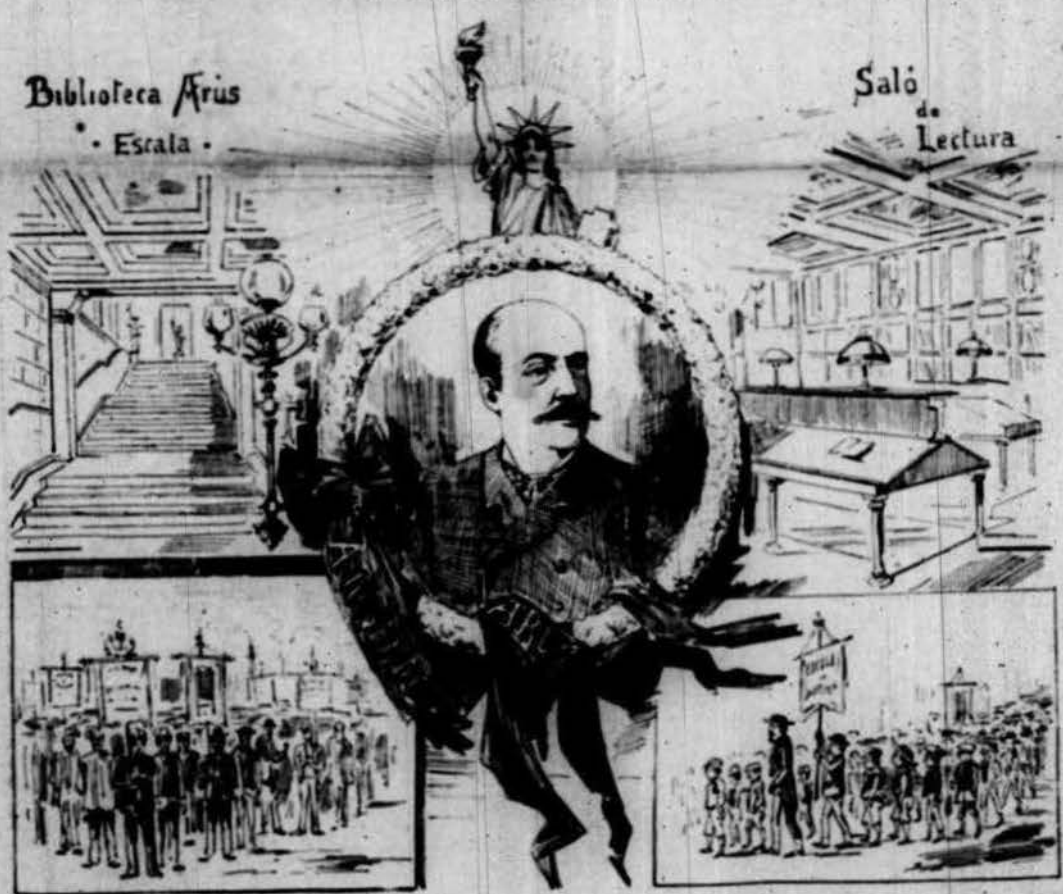
LA TRAMONTANA defensa els principis liberals més avançats, sense atenuants de cap mena. • La TRAMONTANA és altament moralista, tenint per base fonamental de la moralitat el respecte a totas las ideas y la germanió de tots els pobles. • La TRAMONTANA en política defensa sempre al més avarat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. • La TRAMONTANA no serà afiliada a cap partit, servirí els interessos generals de la llibertat sense compromissos ni preocupacions de sectari.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble és la suprema llei — La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avansat en ideas polítiques, religioses y d'economia social — El Treball és la primera necessitat

<p>PREUS DE SUSCRIPCIÓ Espanya. — pesetas trimestre. — Extranjer, 2 Las inscripciones se pagan por anticipado</p>	<p>ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA Per la paga s'admeten llibreries del Gremi Major, lletres de floc cobro y selles de 15 cèntims. No s'admeten llibreries especials de periòdics.</p>	<p>PREUS DE VENDA Número solt, 5 cèntims. — 30 exemplars, 1 pt. Surí a llum puntualment cada diumenge</p>
--	--	--

UN AMIG DEL POBLE

Biblioteca Arús
• Escala •

Saló de Lectura

La manifestació del diumenge al matí

La del diumenge a la tarde

Qu'en són de rucs, d'investigadors,

pestanas y moscas!
Els dones qu'és lo melle,
per beure la cisternassa,
el se alguna penitencia
y creurem en la religió.

Y si admeten la disputa
els hi podrà contestar
qu'el qui amba això es pod' lograr
es temer la senyora brava.
Els diuen, esfortonars,
qu'els qu'abonen tot això
no tenim en de cabó
y no som creients.

Y aquí els hi comentareu
clarament per ferme entendre
que d'allò en tenim per vendre
y de això altre, també.
Els diuen qu'è la canalla
es moltíssim com als grossos,
i si qu'ho dubtes, per talment
movessin una moxarra.

Perquè totístem pel carrer
haurà sentit y rigut
sentim crida a un gos canar?
o bé a una gossa Morca?
Per això crida no s'araca
y em ric d'aquell qu' això ha dit
Ahora hi havia a Madrid
un gos que li deyan Paço.

Jo voldria provar bones
per que tingués de dolencia,
ets noms que tenim a casa
tant per homes com per dones.
Aquí tenim Anaxia.
Hi ha cap nom que digui més?

Vul dir Libertat, Progrés,
Justicia, Pau, Algoria,
vol dir Igualtat, Govern,
Veritat, Respost, Amistat,
Honorada, Fraternitat,
y tot lo que hi ha de bo,
vol dir llibertat cristiana,
Derec trians, Dera lley,
vol dir prestá els seus serveys
l'un a l'altre y tots iguals.

Imma si Anaxigó es això,
el nom Anaxigó es prova
que, si hovesse dit, no es troba
un nom tant bonic y bo.
Després Ania. Amor és
estima a tots els semblants:
no es l'Amor qu'es creuen tant,
que es de Amor no es res.

No es l'Amor aquell que tenen
els burgesos actuals,
ni tampoc es l'Amor fals
que tantos dones es veuen.
Es l'Amor que veu al cor
de tota persona bona,
es l'Amor que més m'agrada
perquè es el verdader Amor.

Y Anaxia? Qu' vol dir?
Vol dir que, tranquil,
es lo que l'Anaxiat,
en massa se de tenir.
Fera els odís qu'every dia
sent la França contra Prussia,
y aquesta sent contra Rússia.
Fera fan a l'Armada!

Y si s'armava això bé,
y volen res més gran y noble
qu'Armoniar públic am públic
fins a ser-ho el món en peú?
Aa, l'Amor! Aquí es veu
l'Amor, només de ser tenim,
que cap dels vostres noms deu
res qu' esiga res de bo.

Santa Bàrbara la calra,
Sant Corneli la corvut,
Sant Nicolai la llum,
Y no vul dir res Santa Aya.
Y de noms per quant totí
com Sant Ambrós, Sant Macari,
Santa Petra y Sant Nabori,
no en citaria mi!

Així, doncs, sag punt final,
desitjant a la Anaxia
a més d'Amor, Armonia
y Revolució Social.
Y amb alegria sens mida
prego perquè el cas se doni
que Deu... que digi... el Demoni,
li dongui mi any de vida.

Dionísio BASTARRA

El diluns d'aquesta setmana van reunir algunes dotzenes de periodistes en el restaurant de França d'aquesta ciutat a fi de tributar un obsequi al Director de La Publicidad senyor Corominas, pel temps que va estar a la presó. Allí van recordare dels periodistes de Reus que estaven encara presos a conseqüència dels meteixos successos, y van passar a la presó a saludar-los en nom de la premsa barcelonina, cosa que no podem per menos de celebrar. Un cop a la presó, y demanats a baix els periodistes de Reus a fi de ser saludats pels seus col·legas de Barcelona, algun dels periodistas deuria recordarse que hi havia allí també

el Director de La TRAMONTANA, y va demanar que també se li baixar, lo qual va efectuar-se sens pòguer averiguar l'interressat qui era el que s'havia recordat d'així entremés de tants que no hi pensaven, ò no hi volien pensar, tal vegada per tractarse d'un pobret defensor de la classe treballadora.

Mes un cop ja baix el Demoni Gros y trobant-se am molts que se li oferian com a companys, va explicar-los la seva situació y la duresa legal am qu'era tractat, sentint de varios redactors de diaris paraules de consol ò d'indignació y recullint d'alguns la promesa de que s'ocuparian desde els seus respectius diaris de lo qu'és feya amb el nostre Director.

Y efectivament: tota la premsa diaria de Barcelona ha dedicat setcentors quilomètrics al banquet donat en honor del Sr. Corominas, a la visita feta a la presó en obsequi als periodistas de Reus, etc., etc., però ha caliat com un Noticiero qualsevulga sobre l'estada a la presó y l'inquina de qu'es objecte el Director del nostre periódic.

Am lo qual no es la més que demostrar que la premsa diaria de Barcelona es porta com a digna representant de la burgesia y de la clericalia tractantse d'un periodista obrer y lliurepensador.

Quan La TRAMONTANA de la setmana passada arribava a las mans dels nostros llegidors, havia ja sortit de la presó el director de La Publicidad, Sr. Corominas, havent sigut la seva estancia en aquell establiment penal de poc més de vintiquatre horas, de lo qual no cal repetir qu'ens en alegrem.

En cambi dissapte al demati van ingressar en la mateixa presó el Director y dos redactors de La Autonomia, de Reus, desde quina ciutat havian sigut traslladats aquella matindada cap a la nostra estada esmentats individus.

En la presó han sigut destinats al meteix quarto en qu'estava el Director de La TRAMONTANA, y trobant-se allí quatre periodistas presos per sas ides avançades, coincidint en el mot d'apreciar moltes qüestions y essent, ademés, tots plegats fills del meteix poble, natural era qu'ho anessin passant més bé y s'extroxyessin lliassos de verdadera amstat.

Tot just s'ha constituït el ministeri conservador y ja tot un altam, una verdadera plaga d'aspirants a viure del presupost, ha corregut cap a Madrid a fi de veure de ser-hi a temps per atreplegar alguna engrundosa de la sang y la suor espremuda als espanyols, obtenint-la com a premi al desinterés am que figuran en la política de las consertes.

Bandatge polític: com representan aquesta colla d'aspirants no necessita comentaris.

A no estar pres el Director d'aquet periódic, per l'inauguració de la Biblioteca Arús hauriam publicat algun treball inedit del malhaurat Rosendo, puig en un arsenal d'originals atrassats que tenen d'existir en la nostra redacció, hi ha d'haver-hi alguns de l'amig Arús, que, com saben tots els antics llegidors de La TRAMONTANA, tant ens havia distingit am la seva constant col·laboració.

Entre ells recordem l'Anca del Pinxo, escrit expressament pel nostre periódic y no publicat encare, que té d'estar en algun raconet de l'administració, molt difícil de trobar per qu'no coneugi aquelles pilas de papers que sempre s'aglomeran en una redacció durant molts anys.

En alguns telegramas de Madrid i ens dona l'estopenda notícia de qu'en Cánovas patrocinava l'idea de qu'els suposats delictes d'injurias a l'exercit qu'han determinat aquestos dies las detencions de periodistas, no vagin a parar ni als consells de guerra ni al Jurat, sino als tribunals de dret.

Seria lo únic que faltaria per portar a la qüestió el major dels delictes legals.

Pod acceptarse, forsan la lley ò interpretant restrictivament el cas 7 de l'article 7 del código de Justicia militar, que vagin a parar al Consell de Guerra els periodistas, com alguns n'hi han anat ja a parar; però sometre al tribunal de dret un delictes d'impremta que no sigui de lesa majestat ò d'injurias a particulars, no hi ha text legal, interpretació, excusa ni diable qu'ho autorisi, per estar sobre aquest punt ben

clar y terminat l'article 4, n.º 2.º de la lley del Jurat.

Com no sigui vent l'argument de qu'Espanya és el país dels vicisents, aquesta suposició no pod acceptarse ni en broma.

De com se fan els ministres.

Tothom sab qu'è Cuba tenim guerra y a Filipinas dos quartos del meteix, lo qual vol dir qu'el ministeri d'Ultramar ha adquirit molta més importancia en virtut d'aquestos deplorables aconteixements.

Doncs al formar ministeri el Sr. Cánovas ha comiat el departament d'Ultramar a un tal Sr. Castellanos, molt conegut al seu poble, que contan que no reunex més mèrits qu'els d'haver allotjat a n'en Cánovas a casa seva a Saragossa quan l'actual queric del govern va ser objecte de tan tremenda viulada en la capital d'Aragó.

Ja ho veig, com llavors el poble saragossà va trencar els vidres de la casa del Sr. Castellanos.

Ara el seu amic disposa qu'entre tots els espanyols li paguem aquells vidres trencats!

La biblioteca Arús, per ara, estarà oberta a las horas següents: els dias de festa, no més de nou a dotze del matí, els dias feyners, de nou a dotze del matí, de tres a cinc de la tarde, y de vuit a deu de la nit. Esta instalada en el primer pis de la casa n.º 15a del Passeig de Sant Joan. La setmana entrant publicarem algun detall referents a la mateixa.

Al escriure aquestas ratllas, dimecres al mitidí, encare no han sortit de la presó els periodistas de Reus y amigs nostros Nogués, Mercader y Borrell.

Als periodistas de Madrid i els ha deixat desseguida en llibertat baix paraula d'home; el Director de La Publicidad s'el sa tenir pres poc més de vintiquatre horas, al del Dilan no l'han ni detingut, y tots per la mateixa causa.

Els de Reus són periodistas s'edictes, qu'exerceixen de talis a ratos perduts y es guanyan la vida treballant.

Admiremos una vegada més de com resulta practicaada l'igualtat devant la lley... de las influencias.

En el teatro Eslava de Madrid se representa va la pesat en un acte El Cura del Regimiento, en la qual surtia un tipo de sargento qu'als idems de la vila de los no va semblar-hi bé, y desitjant imitar als seus superiors que van atrevir-se amb els periodistas, contan qu'ells volian atrevir-se amb els comediantes, y sort va haver-hi, se continúa dient, de qu'aquesta vegada las autoritats superiors van pòguer evitar el conflicte.

Lo que pod' el magnetisme de l'exemple. Si continuem així, aviat las nideras que tenen per promés un surge tractarant d'assaltar las botigas de llauner.

Per alló dels soldats que posan a las sevas feynas.

Havem rebut una afrenta invitació del Centre Barcelonés d'Estudis Psicológics, societat esperimentista, que té el seu domicili social en el carrer de Ferlandina, n.º 30, pis 1.º convidantnos a la vetllada filosol-literaria-musical que téndra efecte el dissapte próxim dia 30 del corrent, en el local del Circ Artístic Barcelonés, carrer de Casanova, num. 3 y 5, a las 8 de la nit, en celebració del 47 aniversari de la divulgació del esperitisme a América y el 26 de lo qu'ells en diuen la desencarnació (la mort) d'Allan Kardec, fundador de la doctrina esperista.

Per més que no professem ni de molt las teorias de la mencionat centre, com els esperitistas s'han distingit sempre per la seva tolerancia y el seu amor al progrés, donem am gust la noticia, desitjantlos tot alló que més pugui convenirlos.

La ciutat de Reus, quin liberalisme y esperit de solidaritat está de temps molt per demunt de casi totas las demés poblacions d'Espanya, s'ha comogut profundissimament al saber qu'els redactors y director del seu diari La Autonomia havian sigut presos y transportats a Barcelona.

Allí, sens desistir de perjaris, s'ha unit tothom com un sol home pera deplorar l'impre-

sonament de tres vehins d'aquell poble, y fins l'Ajuntament, monàrquic y tot en sa majoria, va votar per unanimitat una proposició declarant haver vist amb disgust la conducta del jutge militar posant pres a tres fills d'aquell poble sens haver-ho abans participat a la primera autoritat local.

Aquesta proposició y l'actitut del poble va resultant allí una verdadera manifestació de simpatia pels presos.

El nostre aplauso als habitants de Reus.

Decididament per al talent no hi ha democràcia.

Clarín no es conforma amb l'èxit de Teresa, reventada a Madrid, com Galdós va protestar contra el reventament de *Los Condenados*.

Aixís resulta de la *Revista mínima* que va aparèixer diumenge passat a *La Publicitat*.

Entre un públic acostumat a la rutina escènica y un autor modernista qu'obre nova via, hi ha un dualisme qu'ha de donar molts fracassos, perquè si el primer és ignorant, paga, y, com paga, sembla just parlar-li en nesci pera donar-li just, segons digué cert poeta antig que modernisava allà en el seu temps.

Lo qu'han de fer aquets modernistes és ni més ni menys que lo que fa tothom que té una convicció y un ideal: treballar y lluitar; qu'al fi el públic d'un extremo no és una junta de Salamanca, que, am tot y el seu poder teològic y la seva intolerància, no va poder impedir el descobriment del Nou Món; ni tampoc una Inquisició capaç de mantenir l'immobilitat de la Terra contra las demostracions científicas de Galileu; ni un consell de guerra que fusella y deporta a Nova Caledonia als comunistas que defensaven las reivindicacions proletàries.

Ademés, contra els aplausos no es protesta, y és segur que si Teresa hagués triomfat, Clarín estaria ben content en aquestes horas y no parlaria despreciativament dels morenos, especie de burgesos dels autors dramàtics viualats.

Amig Clarín, ¡paciencia!
Això és lo que m'ocorre dintre després de visitar a n'en Lluïsa a la presó y d'haver llegit la vostra *Revista mínima*.

Am la pujada d'en Cánovas ha passat al ministeri de Gràcia y Justicia en Romero Robledo, qu'ha comensat per dir que no seria més que ministre de Justicia, perquè la gracia l'ha perdut d'ensà que li van tenir de fer aquella operació a la cara que l'ha deixat un xic desfigurat.

I home que comença fent gracias, per nosaltros lo que més li faltaria, si acàs, será la justicia.

Ademés dels de Madrid, Barcelona y Reus, s'han incosat també processos militars contra periodistas a Sevilla, Valencia, Santander, Jaen y algun altre punt que no recordem.

Els procediments militars resulten en aquest cas com la misericordia divina: am molta abundància.

Segons una ressenya que publica *El Reunión*, de Madrid, l'agressió dels oficials a las redaccions de periodics va ser efecte de variats equivocacions, entre ellas la d'haver-se cregut per alguns dels agressors qu'en escrits publicats pel citat diari havia pres part directa el capità general de Madrid senyor Bermúdez Reina.

Si això es cert, com sembla, el cas és encare més xocant.

Perquè resulta que de las variats equivocacions d'alguns militars n'han sortit am las mans al cap els periodistas.

Am processos de jurisdicció militar inclusiv.

Tampoc publiquem aquesta setmana, per falta d'espai, la carta d'en Pau Veritats. Ho farem en la proxima.

El diumenge 24 del corrent va tenir lloc a Sant Martí de Provensals l'inscripció al registre civil d'una filla dels companys Ramón Pichot y Teresa Maymi amb els noms d'Araçacia i per no volguer el Jutge inscriure el nom *Anarquisia*, Amor y Armonia, recorrent la comitativa, qu'era numerosa, abundanthi molt las donas, precedida d'una orquesta que tocava

diversos himnes revolucionaris, quasi tota la barriada del Clot y del Camp de l'Arpa.

Amb actes com aquest és com s'equila la llana y s'ensensa als hipòcritas el camí de la emancipació humana. Y ja que d'actes se tracta propis de las personas honradas, el diumenge que ve, 31 de Mars, y en la barriada del Poblet (Sant Martí de Provensals), hi haurà un altre festeig civil. Aixís, doncs, s'invita a tots els companys que vulgin assistir, qu'à las 9 del mati la comitiva sortirà del casino progressista del carrer de Valencia de la barriada citada.

EPITAFIS

EL NAUFRAGI DEL REINA REGENT
D'obra naufragat! Fentse nomenat
sem pona peti de gallina
y alimenta molt més l'ingrues
am que moro a certa gent.
Quanta víctima innocent!
Eina me sembla qu'és escaudat!
Tu, societat envidiosa,
qu'ets daràs per tot recort!
Amb ocasions pels qu'an mort
queda ta missió cumplida!

AL PENITENCIARI

No creig pas qu'haig existit
ministre més dolent!
D'u enve n'has dut de torment
fins que has lat la fonsa nit!
Quin partit més ben parit!
Entre plujas y colinas,
naufragis, maia y explosions,
has passat la vida trasta!
Adés, partit l'usentista
carregat de pretensions!

A LA MORA DE PAUCA

Quant mortic, amb alegria
canviará nostra tristat,
y fins un tibiex ho
coidré empassarme aquell dia.
Com ets una Mora... ¡ue,
no et sentira l'home bonrat,
y sola algun afomat
qu'al feu costat fa el cap viv,
de plorar dintre motre
quan el mam s'haig acabat.

SERRAT GUTARRA

La militarada portada a terme per alguns oficials de la guarnició de Madrid ha donat ja els resultats propis dels temps en que vivim: un govern que s'anomenava Liberal ha tingut de presentar l'admissió pera fer pas a un altre que pogués satisfer millor las aspiracions dels atropelladors de la premsa.

Quan tot y tothom estava conforme, am rara unanimitat, en reconeixé que no era lògicament possible res més que la continuació d'un ministeri Sagasta pera donar satisfaccions a l'opinió pública oposant-se a certes corrents, de cop y volta, y del meteix modo que s'opera un canvi de decoració en una comedia de màgica, els acontecimientos varen esser dirigits, per qui pod fer-ho, cap un punt del tot distint del que hiv llavors havia tothom cregut.

Y aixís s'ha demostrat una vegada més que la política espanyola és tan sols propia del país dels vice-versas.

Tota la setmana han continuat pels volts de l'estret de Gibraltar las averiguacions a fi de poder-se adquirir noticies del *Reina Regent*.

Y no tan sols no s'ha trobat al barco, sino que fins s'han perdut las esperansas de poguer averiguar com se va perdre.

De manera que ja no va descalç a Montserrat, ni pujanthi dintre d'un cotxe, aquell caramal de redactor d'un diari mussol que feya publica la setmana passada tan estrafalaria promentensa.

Una altra explosió de grisú en America. Moltes victimas. La premsa dona la noticia pelada, y casi per casualitat l'hem llegit. Tot el món tranquil. El capital en aisa. La sang obrera en baixa. Fins a la setmana proxima.

Durant els frets més forts qu'aquest any s'han deixat sentir per Paris, algu va proposar que la pobre gent que per miseria no se casa ahont abrigarse de nit, poguessin passarla dintre las iglesias, a quin objecte podriam aquestes quedar obertes tota la nit.

Però vetaquí que quasi tots els rectors de la capital de Fransa s'hi han oposat.

Y are dig jo: ¿és aixís com saben practicar-se las obras de misericordia?

DEU POPULAR

Mariane és una dona
que tot el dia treballa
y am pocs diners pot dinar,
treballant, pu a la companya,
puix li roba el pastisser,
li roba a casa el sastre,
l'adriquer, recordador
y horribonas de la plasa,
li roba més que tuu.
També pera qui treballa,
puix li paga el seu treball
no el que val, lo que li tracta.
El pobre, que la coneu
y tan pobre la repara,
se lamenta de que Déu
la faga tan desgraciada.
No sabia yo que Déu
venegués pa, tocino y pastas,
fins vestits, cobrats covansa
y surtis a vendre a plasa.

J. ALABAN

El general Martínez Campos diuen que presentará al Senat una proposició de llei a fi de que las ofensas a l'exercit comeses per medi de la premsa sigan sotmesas als consells de guerra.

O lo enteng de lògica tant com de teologia, ò això vol dir, que mentres aquet projecte no arribi a llei, la premsa no pod encare per tals suposats delictes ser sotmesa a la jurisdicció militar.

Y payan Vdes. atendo... PAISANOS.
Nota: No dig cabos per temor de no injuriar a l'exercit.

A LA MEMORIA D'AN ROSENDO ABUS Y ARDERIU

Ello patriota catalana
com tu ja s'han acabat,
y tant sols ens han quedat,
tenint diners, vira farsants,
escultantse am Déu y els santos
empujantse algun mial,
no lluitant al nostre obrer
com sembla que fóra llei,
sino dant al paperrey (17)
lo quiet al món enter.

SERRAT GUTARRA

TINTA XINA

Lo que més fatig me fa
s'em pona el ventre en renou,
pel carré, la ventre, quan plou,
ta cama d'un cavall.

Sempre sento ferirlos pobres
sens qu'ogan celebrat bodas,
més valdría dirlos fins,
puix ningú els faltan nevodas.

VICENS PONS Y PUIGAS

XARADA

De primera en té tothom
si no és desgraciad,
y la segona resulta
una nota musical.
El mariner desprimera
quan està dintre la mar,
y aquet món sense el total
seria ben despoibat.

FRANCO

GEOGLIFIC

III I

I III

NOV DE SANT

SOLUCIONS

A LAS CANTORIAS DEL MÓNDO GANER

«Programa: Paula-Paula,
Targeta: Mar y Cel, Guimera, Or, Soler,
Gergilic: Per juntas Espanyas.

Imprempta Ronda de l'Universitat, 4. — Barcelona